

Plan mot kränkande behandling -Likabehandlingsplan

Grundskola 4-9 med fritidshem

Planen gäller för läsåret 2018/2019

Planen ska revideras senast juni 2019

Ansvarig för planen: Rektor Jennie Mårtensson

Innehållsförteckning

1. Vision	Fel! Bokmärket är inte definierat.
2. Delaktighet	4
Förankring av planen	4
3. Utvärdering	5
Tillvägagångssätt.....	5
Delaktiga i utvärderingen av föregående plan	5
Resultat och analys efter läsåret 2017-2018.....	6
Utvärdering av ny plan	8
4. Främjande insatser	8
5. Kartläggning	10
Tillvägagångssätt.....	10
Resultat av kartläggningen	10
6. Åtgärder.....	11
7. Rutiner för akuta situationer	14
7.1 Elev kränker elev	14
7.2 Vuxen kränker elev	16
7.3 Elev kränker vuxen	16
Bilaga 1 Dokumentunderlag vid misstänkt kränkning.....	17
Bilaga 2 Överenskommelse mellan elever för att konflikter/kränkningar ska upphöra.....	18
Bilaga 3 Samtalsstöd.....	18- <u>20</u>
Bilaga 4 Begrepp.....	21-22

På Snapphaneskolan strävar vi efter att få trygga, kreativa, självständiga och sociala elever med hög måluppfyllelse. Alla elever är allas elever!

Snapphaneskolan är **en skola för alla**, där alla trivs och känner sig trygga. Alla möter varandra med respekt och värdighet och ingen blir utsatt för kränkande behandling.

Alla vuxna på skolan ansvarar för att:

- **främja barns och elevers lika rättigheter,**
- **motverka diskriminering** på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning/-hinder, sexuell läggning eller ålder,
- **skolan ska vara tillgänglig för alla elever,**
- **förebygga, upptäcka, utreda och följa upp** kränkande behandling.

1. Delaktighet

Eleverna har under klassråd tagit del av, och lämnat åsikter om planen. Därefter har elevrådsrepresentanterna redovisat klassens resultat i elevrådet.

Snapphaneskolans kamratstödjare har arbetat igenom planen.

Arbetslagsledarna har varit delaktiga i skrivandet av vår nya plan. Övrig personal har tagit del av och fått lämna synpunkter på planen.

Föräldrarådet har haft möjlighet att lämna synpunkter på den nya planen på föräldrarådsträff.

Förankring av planen

Personal	information om planens innehåll vid personalträffar i slutet av vårterminen och början på höstterminen.
Elever	planens innehåll diskuteras på klasstiden.
Vårdnadshavare	planen läggs ut på kommunens hemsida och går igenom på föräldraråd.

3. Utvärdering

Tillvägagångssätt

I utvärderingen av likabehandlingsplanen använder vi Snapphaneskolans enkäter som besvaras av våra elever. Även kommunens enkät som görs varje år innehåller frågor som handlar om trivsel och dessa analyseras också inför utvärderingen av likabehandlingsplanen. Vi fick in 320 svar från elever åk 4-9 från skolans enkät som lämnades ut vt 2018. På kommunens enkät, som skickas ut under vårterminen och riktar sig till åk 5 och åk 8, svarade sammanlagt 103 elever. 58 st från åk 5 och 45 st från åk 8. Skolans arbetslag utvärderar också likabehandlingsplanens mål på träffar i slutet av vårterminen. Rektor tillsammans med elevhälsoteamet går igenom ärenden som behandlats enligt likabehandlingsplanen.

Delaktiga i utvärderingen av föregående plan

Elever och vårdnadshavare genom enkätundersökning

Arbetslagen genom utvärdering

Skolkurator

Rektor

Resultat och analys efter läsåret 2017-2018

På frågan om eleverna trivs i skolan ser svaren ut så här i vår senaste mätning vårtermin 2018:

	Vårtermin 2018		
Åk	Oftast	Ibland	Sällan
4-6	79%	20%	1%
7	69%	18%	3%
8	77%	21%	2%
9	67%	29%	4%

På frågan om eleverna känner sig trygga i skolan ser svaren ut så här i vår senaste mätning:

	Vårtermin 2018		
Åk	Oftast	Ibland	Sällan
4-6	80%	18%	2%
7	78%	15%	7%
8	73%	22%	5%
9	74%	19%	7%

I årets undersökning se vi att siffrorna inte skiljer sig särskilt mycket mellan åk 4-6 och 7-9. Detta är en förändring från föregående år då procentsatserna legat något högre på svaret "Oftast" i 4-6 än på 7-9 tidigare.

Personalen tycker i sina utvärderingar att användandet av likabehandlingsplanen/Planen mot kränkande behandling sker på ett bra sätt. Likaså upplevs det att det är bra med föräldrasupport och behandlingspedagog.

Förbättringsförslag om att rastvakt byter namn till rastvärd har inkommit. Enhälligt beslut på APT att rastvärd är ett bättre namn. Rastvärdsschemat har fungerat bra. Det har varit missar ibland då personal varit sjuk men ingen vikarie satts in som rastvärd då det inte framgått av personalens schema när denne varit rastvärd. Vi har därför förtydligat vikten av att alla scheman är rätt. Kamratstödjarrådet har fungerat bra och kartan med de röda zonerna är bra för den personal som är rastvärd.

I skolsköterskans hälsosamtal under läsåret 2017-2018 har det framkommit att många elever, både pojkar och flickor, känner sig stressade. De upplever sig ha mycket att leva upp till både vad det gäller skolarbete, utseende och handlande i övrigt. Sociala medier är en arena som öppnar upp för tråkiga kommentarer. Vi har även under läsåret haft problem med att elever ger inloggningar till andra som använder detta vid ovänskap och då lägger ut dumma kommentarer. Detta har framförallt skett i åk 4-6. Vi ser därför att främja psykisk hälsa bör prioriteras.

I den kommunövergripande enkäten ställs frågan om eleverna känner sig trygga till femte- och åttondeklassare. Av eleverna i åk 8 svarar 55% "helt och hållet" och 33% "ganska bra".

I skolans egna enkäter svarar 95 % oftast eller ibland. Då det inte finns exakt samma svarsalternativ kan vi bara konstatera att det är en stor procentsats av eleverna som känner sig trygga

även om några av dessa elever upplever att det finns tillfällen då osäkerhet inträder.

I den kommunövergripande enkäten svarar 57 % av de svarande i åk 5 "helt och hållet" och 38 % "stämmer ganska bra" på om de känner sig trygga. I skolans egna enkäter visas gemensam statistik för åk 4-6 men vi kan konstatera att denna ger ungefär samma bild som de kommunövergripande enkäterna ger.

Utvärdering av ny plan

Utvärdering av arbetet sker genom

- kommunövergripande enkät till elever och vårdnadshavare vt 2019,
- skolenhetens egen enkät ht 2018 och vt 2019,
- diskussioner i elevrådet,
- arbetslagens utvärdering i slutet av läsåret 2018-2019,
- utvärdering i kamratstödjarrådet

Ansvarig för att årets plan och att arbetet utvärderas – rektor Jennie Mårtensson.

4. Främjande insatser

- Värderingar, förhållningssätt och attityder förankras hos elever och personal samt genomsyrar hela vår verksamhet.
- Snapphaneskolan har aktiva kamratstödjare som träffas regelbundet tillsammans med skolkurator och behandlingspedagog.

- Vi arbetar för att elever och personal på Snapphaneskolan är väl förtrogna med skolans plan för kränkande behandling - likabehandlingsplan.
- Vi har ett väl fungerande elevhälsoteam som träffas regelbundet varje vecka där rektor, biträdande rektor, specialpedagoger, skolkurator, behandlingspedagog, skolsköterska, skolpsykolog, föräldrasupport och studie- och yrkesvägledare ingår. Skolpsykolog, föräldrasupport och studie- och yrkesvägledare medverkar inte varje vecka.
- Skolsköterskan har hälsosamtal med våra elever i åk 4 och åk 7. Här diskuteras trivsel och trygghet samt elevens lärmiljö. Kommer något upp tas detta till elevhälsoteamet via skolsköterskan om eleven önskar detta.
- Vi har aktiva och synliga rastvärdar för att rasterna ska vara trygga. Rastvärdarna arbetar förebyggande och uppmärksamt för att undvika att konflikter uppstår.
- Klassföreståndarna arbetar med värderingsövningar och samtal under klasstiden.
- Eleverna får ta del av andra människors livsöden, inte bara genom ordinarie undervisning, utan också genom att t.ex. lyssna på utsatta, förföljda grupper, författarbesök samt genom olika temadagar, film, litteratur och diskussioner kring dessa.
- Väl fungerande elevråd i åk 4-6 och åk 7-9
- Vi har för åk 4-9 en föräldrasupport anställd som vid behov arbetar med familjer

5. Kartläggning

Tillvägagångssätt

Skolans personal tillsammans med eleverna har gjort en kartläggning av var på skolan det uppstår konflikter/kränkande behandling. Alla klasser har diskuterat och markerat "röda zoner" på översiktskartor över skolans område. Dessa har sedan sammanställts av kamratstödjarrådet.

Frågor ställda vid kartläggning:

- Var på skolan finns de "röda zonerna" d.v.s. var sker det konflikter/kränkningar?
- Vilken typ av kränkningar är det som sker?

Rektor och skolkurator går igenom dokumentationen av kränkningar som förekommit.

Resultat av kartläggningen

Kartan från kamratstödjarrådets sammanställning över klassernas markeringar av röda zoner på skolan bifogas i likabehandlingsplanen.

Sammanställning över vilken typ av konflikter/kränkningar som förekommer på skolan har gjorts. Denna sammanställning ska ligga till grund för värdegrundsarbetet på skolan och för de förebyggande åtgärderna.

6. Åtgärder

Läsårsmål: De röda zonerna på skolan blir färre och konflikterna minskar

Kartläggning av vilka konflikter/kränkningar som förekommer genomförs i klasserna och sammanställs av kamratstödjarrådet.

Tidpunkt: Ht 2018

Ansvarig: Skolkurator Kent Oredsson, behandlingspedagog Mikael Ohlsson och eleverna i kamratstödjarrådet.

Kartan över de röda zonerna på skolan sätts upp på infotavlan så att rastvakterna vet var på skolan de behöver röra sig.

Tidpunkt: I början av ht 2018

Ansvarig: Annica Eriksson

Kartan går igenom på kamratstödjarråd så att kamratstödjarna får en god uppfattning över var konflikterna/kränkningarna sker.

Tidpunkt: Första kamratstödjarmötet ht 2018.

Ansvarig: Skolkurator Kent Oredsson och behandlingspedagog Mikael Ohlsson.

Utvärdering i kamratstödjarrådet i slutet av varje termin av typen och mängden av konflikter. Vårterminens utvärdering ligger till grund för kommande karta över ”röda zoner”

Tidpunkt: Sista kamratstödjarmötet ht 2018 och vt 2019.

Ansvarig: Skolkurator Kent Oredsson och behandlingspedagog Mikael Ohlsson.

Ha ett väl fungerande rastvärdschema samt aktiva och synliga rastvärdar. Personal lämnar sitt schema med rastvärdstid inlagda till administratör vid terminstart. Ev. ändringar lämnas till biträdande rektor uppdaterar schemat på infotorget.

Tidpunkt: Läsåret 2018/2019

Ansvarig: Annica Ericsson, bitr. rektor, rastvärdschema och uppdatering. Jennie Mårtensson rektor aktualisering.

Läsårsmål: Främja individens psykiska hälsa

Arbete för att stärka gruppkänslan i klassen genom att på bl.a. klasstid hålla i samarbets- och värderingsövningar samt diskutera hur man behandlar och bemöter sina medmänniskor respektfullt både fysiskt och på sociala medier.

Tidpunkt: Läsåret 2018/2019.

Ansvarig: Klassföreståndarna.

Vi stärker samarbetet i klasserna genom att alla lärare arbetar aktivt enligt metoder från den utbildning i Kooperativt lärande, samlärande, som ges ht-2018

Tidpunkt: Läsåret 2018/2019.

Ansvarig: Alla undervisande lärare

Skolans lärare tillsammans med skolsköterska och familjesupport arbetar förebyggande med psykisk hälsa genom aktiva insatser i åk 8

Tidpunkt: Läsåret 2018/2019.

Ansvarig: Föräldrasupport samt skolsköterska

Skolans lärare tillsammans med skolkurator och behandlingspedagog arbetar förebyggande med psykisk hälsa genom aktiva insatser i åk 7

Tidpunkt: Läsåret 2018/2019.

Ansvarig: Skolkurator och behandlingspedagog

7. Rutiner för akuta situationer

Policy: Det ska råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling på vår skola.

7.1 Elev kränker elev

Bedömning av situationen

Det är viktigt att skilja på konflikter mellan två eller flera individer, diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.

Personal som uppmärksammar eller får kännedom om en **enskild kränkande händelse** samtalar så fort som möjligt med berörda elever. Händelsen återkopplas till klassföreståndaren och vid behov informeras vårdnadshavare.

Utredning

Vid **upprepad kränkande eller diskriminerande behandling** är här ett exempel på arbetsgång:

- Steg 1 Skolpersonal får information om misstänkt upprepade kränkningar och kontaktar den utsatta elevens klassföreståndare.
- Steg 2 Klassföreståndaren, vid behov tillsammans med någon ur Elevvårdsteamet, kartlägger den utsatta elevens situation genom enskilda samtal med eleven. Vid samtalet kan Bilaga 2 vara ett stöd. Elevens upplevelser dokumenteras. Bilaga 1: *Dokumentunderlag vid misstänkt kränkning* ska användas. Vårdnadshavare informeras. Detta görs så fort som möjligt.

Ansvar: Klassföreståndaren och ev. personal från Elevvårdsteamet.

Snapphaneskolans elevvårdsteam består av följande personer:

- Jennie Mårtensson – rektor
- Annica Eriksson – biträdande rektor
- Kent Oredsson – skolkurator
- Kristina Östman – skolpsykolog
- Annette Persson – skolsköterska
- Anette Westerholm – studie- och yrkesvägledare
- Anneli Wittbom - föräldrasupport
- Pernilla Rosén – specialpedagog
- Mikael Ohlsson - behandlingspedagog

Steg 3 Motsvarande samtal hålls med den/de utpekade eleverna. Även vid detta samtal kan Bilaga 2 vara ett stöd. Upplevelsen/upplevelserna dokumenteras. Bilaga 1: *Dokumentunderlag vid misstänkt kränkning* ska användas. Vårdnadshavare informeras. Detta görs så fort som möjligt.

Ansvariga: Klassföreståndare och ev. personal från Elevhälsoteamet.

Steg 4 Samla de inblandade eleverna för att delge dem de olika upplevelserna av händelserna. Ange i detta möte också klart och tydligt vad som ska upphöra och hur skolan förväntar sig att elever ska vara mot varandra. Detta dokumenteras. Bilaga 2: *Överenskommelse mellan elever för att kränkningar ska upphöra* ska användas. Ge eleverna ett datum på uppföljning. Uppföljning görs av den personal som medverkat i upprättandet av överenskommelsen (Bilaga 2). Upprättad dokumentation läggs till Elevhälsoteamet för information, bedömning och beslut om anmälan till huvudman.

Ansvariga: Någon eller flera av de inblandade elevernas klassföreståndare och ev. personal från Elevvårdsteamet.

Steg 5 Vid fortsatt kränkning tas beslut om ytterligare åtgärder av elevhälsoteamet i samråd med berörda parter. Åtgärder som kan bli aktuella för den som utför kränkningarna är:

- Byte av grupp
- Samtal med skolpsykolog/skolkurator
- Anmälan till socialtjänst eller polis

7.2 Vuxen kränker elev

All personal på Snapphaneskolan är skyldiga att anmäla till skolledningen om man får kännedom om att personal diskriminerar, trakasserar eller kränker elever. Vid en sådan händelse är det av stor vikt att skolledningen agerar snabbt och med tydlighet för att undvika ryktesspridning och spekulationer.

Steg 1 Skolledningen samlar in information om händelsen. Bilaga 1 fylls i av eleven och den vuxne och ev. andra inblandade. Utredningen ska ske med hänsyn till alla inblandade och ska allsidigt belysa vad som inträffat. Dokumenten lämnas till skolledningen.

Steg 2 Enskilda samtal med berörda hålls. Dokumentation sker. Anmälan till huvudman görs. Fackligt ombud meddelas.

Steg 3 Berörda föräldrar kontaktas.

Steg 4 Uppföljningssamtal hålls. Dokumentation sker.

7.3 Elev kränker vuxen

Se arbetsmiljölag och skollag för åtgärder.

Vuxen ska alltid uppträda professionellt mot elev.

Bilaga 1 Dokumentunderlag vid misstänkt kränkning

Datum:

Elevs namn: _____ Klass: _____

Då hände det: När?

Detta upplevde jag: Var? Hur?

Inblandade personer:

Vem? Vilka?

Underskrift av elev: _____

Medverkande vuxen/vuxna: _____

Bilaga 2 Överenskommelse mellan elever för att konflikter/kränkningar ska upphöra

Detta ska förändras för att kränkningar mellan inblandade elever ska upphöra:	Ansvarig/Ansvariga:
Uppföljning:	

Underskrift av elever: _____

Medverkande vuxen/vuxna: _____

Bilaga 3 Samtalsstöd

Enskilt samtal med utsatt elev

Ta reda på fakta, intervju eleverna som blivit diskriminerade eller kränkta.

Vad har hänt, när hände det, var hände det?

Vem eller vilka har gjort detta, finns det någon ledare?

Enskilt samtal med den/de utpekade

Fråga – Varför tror du att du är här? (Ibland får man veta även andra bra saker.)

Om eleven direkt förstår vad det handlar om, försök få fram så mycket som möjligt.

Poängtera att det är absolut förbjudet att kränka någon annan och att skolan inte accepterar detta beteende. Från och med nu är det slut på detta och att ni tänker följa upp hur det går. Ge gärna ett första datum.

Om eleven inte förstår vad det handlar om, vilket kan ske då elever har olika tolerans och uppfattar olika saker som kränkande, måste ni fråga: Hur är det mellan dig och (den utsatte). Intervju eleven kring detta och försök få fram så mycket som möjligt. Om eleven i sin berättelse medger att han/hon kränkt den utsatta eleven så poängtera som ovan. I annat fall måste ni ta upp vad det är som den utsatta eleven uppfattar som kränkande och sedan poängtera som ovan.

Medling

När alla elever är intervjuade kan det ibland komma fram flera olika kränkningar mellan eleverna. Då behöver man samla alla och ta upp hur varje person uppfattar situationen och klart och tydligt ange vad som ska upphöra och hur skolan förväntar sig att eleverna ska vara mot varandra. Ge sedan eleverna ett datum på uppföljning

Information till vårdnadshavare

Bör ske direkt efter samtal
Ska ske om kränkningen inte upphör.

Uppföljning

Om alla elever upplever att det blivit bra, fortsätt att prata lite då och då med eleverna för att förhindra att det hela upprepas.
Om kränkningarna inte upphört – underrätta Elevvårdsteamet.

Bilaga 4 Begrepp

Kränkande behandling

Begreppet kränkande behandling används som ett samlingsbegrepp för olika former av kränkningar och trakasserier.

Kränkande behandling kan handla om allt från enskilda kränkningar till trakasserier utifrån kön, sexuell läggning, funktionshinder, etnisk tillhörighet eller trosuppfattning. Det kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Det kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara återkommande. En viktig utgångspunkt är att utgå från att den som uppger sig blivit kränkt alltid tas på allvar. Det är den enskildes subjektiva upplevelser som gäller när man ska tolka vad som är kränkande behandling.

Kränkningar kan vara:

Fysiska – exempelvis slag och knuffar,

Verbala – exempelvis uttalade hot eller nedsättande ord,

Psykosociala – exempelvis utfrysning eller ryktesspridning,

Uttryckta i text eller bild – exempelvis via mobiltelefon och dator.

Diskrimineringsgrunder

- **Kön** – med detta avses att någon är kvinna/man,
- **Könsöverskridande identitet eller uttryck** – med detta avses att någon inte identifierar sig som kvinna/man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,
- **Etnisk tillhörighet** – med detta menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,
- **Religion eller annan trosuppfattning** – diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning,
- **Funktionsnedsättning/-hinder** – med detta menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga,
- **Sexuell läggning** – med detta avses homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning,
- **Ålder** – med detta menas uppnådd levnadsålder.
- **Tillgänglighet** - med detta menas att en person med en funktionsnedsättning ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

